

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра лісового господарства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Галина ІЩУК

« 01 » вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами»

Освітній рівень: Магістр (другий цикл вищої освіти)

Галузь знань: Н «Сільське, лісове, рибне
господарство та ветеринарна медицина»

Спеціальність Н4 «Лісове господарство»

Освітня програма «Лісове господарство»

Умань – 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами» для здобувачів вищої освіти спеціальності Н4 «Лісове господарство» освітньої програми «Лісове господарство». Умань: Уманський НУ, 2025. 23 с.

Розробник Сергій КОВАЛЬ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри лісового господарства.

Протокол від 1 вересня 2025 року

Завідувач кафедри Світлана АДАМЕНКО
«1» вересня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства.

Протокол від «1» вересня 2025 року № 1

Голова Михайло ШЕМЯКІН
«1» вересня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»	Обов’язкова	
	Спеціальність: Н4 «Лісове господарство»		
Модулів – 1	Освітній рівень: другий (магістерський) Освітня програма «Лісове господарство»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2, самостійної роботи студента – 4		Лекції	
		14 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	78 год.
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Відтворення лісів з метою створення високопродуктивних і біологічно стійких штучних насаджень повинно здійснюватися з урахуванням умов місцезростання, категорії лісокультурної площі та взаємодії деревних порід як між собою, так і з трав'яною рослинністю впродовж усього періоду існування насадження. Розв'язання цієї важливої проблеми потребує глибокого оволодіння комплексом теоретичних знань з біології й екології лісових ценозів, продуктивність яких залежать від складу, віку, повноти, лісотипологічних умов зростання, інтенсивності розвитку шкідників і збудників хвороб, тощо. Цей комплекс знань вивчався в навчальних дисциплінах, які передують дисципліні «Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами».

Під час проєктування та створення штучних лісових насаджень фахівці повинні володіти почуттям передбачення, яке ґрунтується на глибоких знаннях природи біогеоценозів. Успішне вирощування лісонасаджень потребує комплексу науково-обґрунтованих заходів, які забезпечують створення оптимального екологічного середовища на період від отримання насіння до формування біологічно стійких деревостанів. Необхідно чітко усвідомлювати, що при створенні та формуванні лісових насаджень створюється біоекосистема, яка змінюється у часі та під впливом господарських заходів людини.

Метою вивчення дисципліни є опрацювання сучасних технологій з проєктування та відтворення штучних лісових насаджень еколого-адаптаційними методами, удосконалення агротехніки вирощування лісових культур у конкретних ґрунтово-кліматичних умовах, створення попередніх і піднаметових культур, проведення реконструкції малоцінних молодняків, покращення умов життєдіяльності лісових ценозів шляхом внесення органічних добрив, введення в культури адаптованих до наших умов місцезростання порід-інтродуцентів і лісових видів, що поліпшують ґрунт, з метою підвищення господарської цінності, біологічної стійкості та продуктивності штучних і природних насаджень.

Завдання дисципліни — забезпечити засвоєння студентами:

- основних закономірностей та особливостей розвитку лісових насаджень та методів його регулювання;
- науково-обґрунтованих типів лісових культур із урахуванням принципів еколого-адаптаційного лісівництва;
- основних принципів відтворення лісів еколого-адаптаційними методами;
- сучасних технологій з проектування та відтворення штучних лісових насаджень еколого-адаптаційними методами;
- проведення контролю й оцінювання ефективності та лісівничої доцільності лісокультурних методів, способів і заходів з відновлення та вирощування лісових насаджень різного цільового призначення на еколого-адаптаційній основі.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти

Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами, як обов'язкова дисципліна в підготовці фахівців лісового господарства, базується на низці фундаментальних і спеціальних дисциплін, серед яких ботаніка, екологія, лісознавство, лісівництво, дендрологія, лісовідновлення та лісорозведення, лісові культури та багатьох інших. Вона зорієнтована на новітні досягнення науки та практичного досвіду вітчизняних і зарубіжних лісівників.

Вивчення навчальної дисципліни «Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Лісове господарство» спеціальності 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» (табл. 1).

**Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що
формується під час вивчення навчальної дисципліни «Відтворення лісів
еколого-адаптаційними методами»**

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми	ПРН 3	Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень
ЗК 2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	ПРН 5	Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності
ЗК 3	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології	ПРН 12	Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 2	Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства	РН 3	Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень
СК 3	Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів	РН 5	Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності
		РН 12	Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами», наведено в табл. 2 і 3.

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами»

Результати навчання		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1	основ еволюції штучних і природних лісів	лекція, практичне заняття, дискусія, вирішення задач і вправ, виконання самостійних завдань, самонавчання через Moodle	поточне усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних завдань, складання технологічних карт, підготовка та представлення презентацій і рефератів, модульний контроль
2	лісокультурне лісівниче групування насаджень		
3	особливості та закономірності розвитку насаджень та методи його регулювання		
4	методики обліку природного поновлення та оцінювання його успішності		
5	основ відтворення та вирощування насаджень і особливостей їх використання в різних ґрунтово-кліматичних зонах		
6	особливостей відтворення деревостанів корінних типів лісу і лісорозведення на нелісових землях		
2	Уміння/навички:		
1	Застосовувати сучасні технології проектування та відтворення штучних лісонасаджень еколого-адаптаційними методами	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення задач, виконання самостійних завдань і вправ, самонавчання через Moodle	поточне усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних завдань, складання технологічних карт, підготовка та представлення презентацій і рефератів,
2	визначити етапи розвитку та формування штучних і природних лісових насаджень		
3	розробляти науково-обґрунтовані типи лісових насаджень із урахуванням принципів екологічно-орієнтованого лісівництва		

4	удосконалювати агротехніку вирощування лісових культур у конкретних ґрунтово-кліматичних умовах, створення попередніх і піднаметових культур,		модульний і підсумковий контроль
5	здійснювати реконструкцію молодих лісонасаджень лісокультурними методами		
3	Комунікація:		
1	переконливе донесення до фахівців і нефахівців стратегічних цілей і завдань відтворення лісів еколого-адаптаційними методами	лекція, практичне заняття, дискусія, вирішення задач, виконання вправ і самостійних завдань, самонавчання через Moodle	поточне усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних завдань, складання технологічних карт, підготовка та представлення презентацій і рефератів, модульний і підсумковий контроль
2	презентація проєкту відтворення лісів еколого-адаптаційними методами, технологічних карт зі створення і формування лісонасаджень перед потенційними інвесторами		
3	презентація удосконалення технологічних заходів агротехніки відтворення і вирощування лісонасаджень у конкретних ґрунтово-кліматичних умовах		
4	Відповідальність і автономія		
1	розуміння особистої відповідальності за стратегічні рішення та рекомендації у сфері відтворення лісонасаджень, які можуть суттєво вплинути на успішне функціонування лісогосподарського підприємства в майбутньому	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення задач і вправ	поточне усне опитування, експрес-контроль, тестування, представлення презентацій і рефератів, виконання розрахункових вправ, виконання задач, модульний та підсумковий контроль
2	здатність самостійно приймати стратегічні та оперативні управлінські рішення щодо відтворення лісових насаджень еколого-адаптаційними методами, враховуючи ґрунтово-кліматичні та лісо-рослинні умови та екологічні й соціальні аспекти		

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів
навчання з навчальної дисципліни «Відтворення лісів еколого-
адаптаційними методами»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
РН 3	Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота з науковою літературою, вирішення задач, виконання вправ і самостійних завдань, самонавчання через Moodle	поточне усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, перевірка виконання індивідуальних завдань, складання технологічних карт, підготовка та представлення презентацій і рефератів
РН 5	Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності		
РН 12	Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах		

3. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни містить низку питань, що включені до різних видів занять, передбачених навчальним планом для вивчення предмету «Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами». Вона розроблена з урахуванням системного принципу вивчення дисципліни в умовах підготовки фахівців у час сталого зростання обсягів робіт із відтворення лісів в Україні. Для підготовки магістрів програма передбачає необхідний ступінь деталізації матеріалу, беручи до уваги тісний взаємозв'язок предмету із низкою інших дисциплін лісогосподарської галузі знань.

Модуль 1. «Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами»

Змістовий модуль 1. Еколого-адаптаційні методи відтворення лісових насаджень у контексті сталого ведення лісового господарства в Україні

Тема 1. Нинішній стан і проблеми відтворення лісів в Україні еколого-адаптаційними методами — 20 год.

Проблеми відтворення українських лісів. Нинішній стан відновлення лісів і лісорозведення в Україні та європейських країнах. Наукові засади проектування і створення лісових культур із урахуванням складної екологічної ситуації в державі та у світі.

Тема 2. Стале управління розвитком лісової галузі та відтворенням лісів України — 10 год.

Стале управління розвитком лісової галузі й відтворенням лісів із урахуванням насінневого поновлення головних лісотвірних порід. Впровадження нових підходів до відтворення лісів. Еколого-лісівничий підхід до відтворення лісових насаджень в Україні.

Тема 3. Удосконалення класифікації лісокультурних площ як основа для визначення методу заліснення та режиму вирощування і формування лісових насаджень — 20 год.

Лісокультурне районування України. Зонування території України за успішністю природного насіннєвого поновлення головних порід. Класифікація лісокультурних площ як основа для визначення методу заліснення та режиму вирощування і формування деревостанів. Уточнення нинішнього лісокультурного районування та класифікації лісокультурних площ відповідно до успішності природного насіннєвого поновлення головних порід.

Змістовий модуль 2. Використання та вдосконалення еколого-адаптаційних методів відтворення лісів.

Тема 4. Парадигма вдосконалення відтворення лісів в Україні — 10 год.

Сучасне реформування лісової галузі країни. Обстеження лісокультурних площ і черговість створення лісових культур. Зональні підходи до відтворення лісових ресурсів.

Topic 4. Paradigm of improvement of forest reproduction in Ukraine — 10 hours.

Modern reforming of the country's forest industry. Survey of forestry areas and the order of creation of forest crops. Zonal approaches to reproduction of forest resources.

Тема 5. Концептуальні основи та теоретичні положення розширеного відтворення лісових ресурсів еколого-адаптаційними методами — 20 год.

Основні проблеми й завдання еколого-адаптаційного ведення лісового господарства в країнах Європи та в Україні. Особливості відтворення корінних деревостанів. Удосконалення технології створення лісових культур.

Відтворення лісових насаджень на нелісових землях. Екологічна реабілітація порушених земель екологічно орієнтованими лісокультурними методами.

Тема 6. Основі напрямки та зональні особливості відтворення лісів на різних категоріях лісокультурних площ еколого-адаптаційними методами — 20 год.

Наукові основи формування структури та складу новостворених деревостанів. Методи, способи та особливості відтворення лісів у різних лісокультурних областях на еколого-адаптаційній основі. Напрями вдосконалення відтворення лісових насаджень з позицій сталого управління лісами.

Всього 90 годин

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	лаб.	пр.	с.р.		л	пр.	лаб.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1. «Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами»										
Змістовий модуль 1. «Еколого-адаптаційні методи відтворення лісових насаджень у контексті сталого ведення лісового господарства в Україні»										
Тема 1. Нинішній стан і проблеми відтворення лісів в Україні еколого-адаптаційними методами	20	2		4	14	20	1	1		18
Тема 2. Стале управління розвитком лісової галузі та відтворенням лісів України	10	2		2	6	10	1			9
Тема 3. Класифікація лісокультурних площ як основа для визначення методу залісення та режиму вирощування і формування лісових насаджень	20	4		4	12	20	2	1		17

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Разом за ЗМ 1	50	8		10	32	50	4	2		44
Змістовий модуль 2. «Використання та вдосконалення еколого-адаптаційних методів відтворення лісів».										
Тема 4. Парадигма вдосконалення відтворення лісів в Україні Paradigm of improvement of forest reproduction in Ukraine	10	2		2	6	10	1	1		8
Тема 5. Концептуальні основи та теоретичні положення розширеного відтворення лісових ресурсів еколого-адаптаційними методами	20	2		2	16	20	1	1		18
Тема 6. Основні напрямки та зональні особливості відтворення лісів еколого-адаптаційними методами	10	2		2	6	10	2			8
Разом за ЗМ 2	40	6		6	28	40	4	2		34
Усього годин	90	14		16	60	90	8	4		78

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	2	3	4
1	ЗМ 1. Методи обліку природного поновлення.	2	1
2	ЗМ 1. Методи розширеного відтворення лісових ресурсів та їх еколого-лісівнича оцінка. Methods of extended reproduction of forest resources and their ecological and forestry assessment.	2	
3	ЗМ 1. Групування земель лісокультурного фонду. Оцінка їх лісівничих особливостей.	2	1
4	ЗМ 1. Початкова густина лісових культур та її лісівниче і екологічне значення. Обґрунтування густоти культур і розміщення садивних місць на ділянках. Вибір головних, супутніх, підгінних порід і чагарників.	2	1
5	ЗМ 2. Генезис лісостанів. Етапи розвитку і формування лісостанів.	2	
6	ЗМ 2. Розроблення екологічно орієнтованих технологій заліснення різних категорій земель лісокультурного фонду та їх лісівниче обґрунтування у певних ґрунтово-кліматичних зонах.	2	
7	ЗМ 2. Складання ескізу проекту лісових культур для відповідних типів лісокультурних умов, видів і категорій лісокультурних площ. Способи змішування.	2	1
8	ЗМ 2. Лісівнича та екологічна оцінка еколого-адаптаційних методів розширеного відтворення лісових ресурсів, способів створення лісових культур, сприяння появі природного поновлення.	2	
Разом		16	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг, годин	
		денна форма	заочна форма
1	2	3	4
Модуль 1			
1	ЗМ 1. Нинішній стан і проблеми відтворення лісів в Україні еколого-адаптаційними методами	14	18
2	ЗМ 1. Стале управління розвитком лісової галузі та відтворенням лісів України	6	8
3	ЗМ 1. Класифікація лісокультурних площ як основа для визначення методу залісення та режиму вирощування і формування лісових насаджень	12	18
4	ЗМ 2. Парадигма вдосконалення відтворення лісів в Україні	6	8
	ЗМ 2. Концептуальні основи та теоретичні положення розширеного відтворення лісових ресурсів еколого-адаптаційними методами	16	18
4	ЗМ 2. Основі напрямки та зональні особливості відтворення лісів на різних категоріях лісокультурних площ еколого-адаптаційними методами	6	8
Всього		60	78

7. Методи навчання

Методи навчання включають проведення лекцій із використанням презентацій і плакатів; практичні заняття із обстеженням лісокультурних площ шляхом закладання пробних площ для обліку природного поновлення, моделювання диференційованих шляхів відтворення лісонасаджень еколого-адаптаційними методами для окремих груп лісокультурних площ у різних ґрунтово-кліматичних зонах, розроблення технологічних схем відтворення лісів, проведенням практичних занять у Білогрудівському лісі та в дендропарку «Софіївка»; самостійну роботу — виконання індивідуального завдання.

Критерії та шкала оцінювання знань і умінь студентів

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення ECTS	Кількість балів з дисципліни
Відмінно	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100
Добре	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок	74-81
Задовільно	D	Задовільно – непогано, але із значною кількістю недоліків	64-73
	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	Незадовільно – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку	35-59
	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	1-34

8. Методи контролю

Методи контролю включають: поточне усне опитування та тестування, підсумковий модульний контроль після вивчення кожного змістового модуля, перевірку виконання самостійних робіт.

9. Розподіл балів за рейтинговою системою оцінювання з навчальної дисципліни, для якої передбачено підсумковий контроль залік

	Модуль 1				Загальна сума балів
Кількість балів за модуль	100				100
Змістові модулі	ЗМ1	СР	ЗМ2	СР	
Кількість балів за змістовими модулями і модульний контроль	40	10	40	10	
в т.ч. за видами робіт					
- практичні заняття	35		35		
- інші види робіт	5		5		

10. Методичне забезпечення

1. Коваль С.А. Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами. Методичні вказівки до проведення практичних занять для студентів денної та заочної форми навчання освітнього рівня «Магістр». Спеціальність 205 «Лісове господарство». Умань: Уманський НУС, 2024. – 42 с.

11. Рекомендована література

Базова література

1. Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк Ю.М., Маурер В.М. Лісові культури. Львів: Камула, 2005. 608 с.
2. Гордієнко М.І., Корецький Г.С., Маурер В.М. Лісові культури. К.: Сільгоспосвіта, 1995. 328 с.
3. Вакулюк П. Г., Самоплавський В. І. Лісовідновлення та лісорозведення в Україні: Монографія. Х.: Прапор, 2006. 384 с.
4. Маурер В.М. Сучасні завдання з удосконалення відтворення лісових ресурсів у контексті сталого управління лісами // Науковий вісник НУБіП України. Серія «Лісівництво та декоративне садівництво», 2012. Вип. 171, ч. 2. С. 68–75.
5. Маурер В.М. Парадигма вдосконалення відтворення лісів в умовах реформування лісової галузі України // Науковий вісник НУБіП України. Серія «Лісівництво та декоративне садівництво», 2010. Вип. 152, ч. 2. С. 32–39.

Допоміжна література

1. Гордієнко М.І., Шлапак В.П., Гойчук А.Ф. та ін. Культури сосни звичайної в Україні. К.: ІАЕ УААН, 2002. 872 с.
2. Кайдик О.Ю. Лісорозведення в Україні: сучасний стан, проблеми та шляхи удосконалення // Науковий вісник НУБіП України. Серія «Лісівництво та декоративне садівництво». 2013. Вип. 183, ч. 3. С. 245–250.
3. Кичилук О.В., Кайдик О.Ю. Лісорозведення з позицій екологічно орієнтованого лісівництва // Науковий вісник НУБіП України. Серія «Лісівництво та декоративне садівництво». 2011. Вип. 164, ч. 1. С. 182–189.
4. Типологія лісу: Навчальний посібник / Г.І. Васенков, І.Д. Іванюк, Я.І. Макарчук, О.О. Орлов; за ред. Г.І. Васенкова. Житомир: «Полісся», 2013. 244 с.

5. Універсальний довідник лісника та майстра лісу: укладач Ковбенко О.А., Ковбенко Ю.М. Харків, 2009. 264 с.
6. Sergiy Koval, Olexandr Ostapchuk, Volodymyr Shlapak, Olexandr Bayura, Olexandr Sovakov, Volodymyr Vitenko, Roman Podzerei, and Oleh Lazariev. Condition and productivity of marginal oak and beech plantations in the southern part of the Right Bank Forest Steppe of Ukraine. International scientific journal Forestry Ideas, 2023, vol. 29 No. 1 (65): 3–14.
7. Cullotta S., Placa G. Maetzke F. (2016) Effects of traditional coppice practices and microsite conditions on tree health in a European beech forest at its southernmost range. iForest. Biogeosciences and Forestry. 9(4): 673–681.

12. Інформаційні ресурси

1. Лісовідновлення та лісорозведення: методичні рекомендації до лабораторних та розрахункових робіт / В.М. Маурер, Ф.М. Бровко, А.П. Пінчук та ін. URL: <http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream>
2. Лісовий кодекс України в редакції від 01 січня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>
3. Маурер В.М., Кайдик О.Ю. Відтворення лісів в Україні у контексті сталого розвитку URL: <https://elibrary.ru>
4. Маурер В.М. Парадигма вдосконалення відтворення лісів в Україні. URL: <http://bo0k.net>
5. Правила відтворення лісів / Постанова Кабінету Міністрів України від 1.03.2007 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>
6. Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів: затверджено наказом Державного комітету лісового господарства України від 19.08.2010 р. №260 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1046-10>.

13. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами» відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (вивчення курсу в коледжах і технікумах, курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, наукові семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

Здобувачам вищої освіти перезараховуються результати навчання з дисципліни «Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами, які отримані в інших вузах відповідно до участі у програмі академічної мобільності.

14. Політика академічної доброчесності

Під час вивчення дисципліни «Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами», здобувачі повинні дотримуватися встановлених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва правил академічної доброчесності. Під час виконання тестових, науково-дослідних, індивідуальних завдань, готування рефератів, проведення модульного контролю очікується, що всі виконані роботи будуть оригінальними дослідженнями та міркуваннями студентів.

Усі прояви порушення академічної доброчесності, а саме: неправомірне використання чужих ідей, плагіат, фальсифікація даних або співучасть у таких діяннях є цілковито неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

Для запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт здобувачам настійно рекомендується використовувати належні академічні ресурси та інструменти для перевірки робіт на плагіат та консультуватися щодо питань правильного цитування і академічного письма.

15. Зміни у робочій програмі на 2025-2026 рік

Кількість годин у навчальному плані денної і заочної форм навчання не змінилася.

Уточнено методи навчання та методи контролю в таблиці 2. Уточнено методи навчання та методи контролю з навчальної дисципліни «Відтворення лісів еколого-адаптаційними методами» в таблиці 3.